

KOMUNIKATY – SPRAWOZDANIA

Church's Ministry of Reconciliation*

Union with God and in God

Man according to Christian teaching is called to live in union with Triune God. Some commentators say that Saint Andriej Rublow presented it very vividly in the Holy Trinity icon while leaving an empty seat waiting for a human being. The Dogmatic Constitution on the Church, defines her mission as continuation of Christ's mission – the Church proclaims and makes present the Kingdom of God. The Constitution says: *Since the Church is in Christ like a sacrament or as a sign and instrument both of a very closely knit union with God and of the unity of the whole human race, it desires now to unfold more fully to the faithful of the Church and to the whole world its own inner nature and universal mission* (Lumen Gentium 1). While discerning the signs of time, the Church carries out the mission of reconciliation while proclaiming the Gospel to believers (ministry, formation), to those who still believe (mission *ad gentes*) to those who no longer believe (new evangelization) and to those who believe differently. *The present-day conditions of the world add greater urgency to this work of the Church so that all men, joined more closely today by various social, technical and cultural ties, might also attain fuller unity in Christ* (Lumen Gentium 1). The unity with Christ and in Christ becomes real through penance, conversion, faith and baptism. The mission *ad gentes*, entrusted to the Apostles by Christ that they go into the whole world and proclaim the Gospel to all nations, baptizing them in the name of the Father and the Son and the Holy Spirit is therefore an irrevocable task, binding all the disciples of Christ (cf. Mt 28,19). The unbelievers to whom Christ sent his apostles sending them to the whole world (cf. Mt 28,19) are today very close – right next to us. Geographical distance is shorter today than in the Gospel times and the Church has reached the ends of the earth (cf. Acts 1,8). However it is not the time and space that gets us closer to God and other people but the love whose source is God himself. For the unbelievers and those not yet baptized catechumenate is required, which is a particular kind of mission *ad gentes*. From some period of time this form of mission is called the Court of the Gentiles. In the case of those who were baptized who do not longer believe (apostasy, indifference, secularity, atheism) the Church offers “new Evangelization – a kind of new catechumenate. One of the forms but not the only one is the Neo-Catechumenal Way (Cammino Neocatechumenale).

* Intervention: *Church's Ministry of Reconciliation*, at 4th International meeting of the Bishops Interested in the New Communities of the Catholic Charismatic Renewal, *Ecumenism and New Evangelization*, Assisi 25th – 28th April 2012.

Unity in the Church

Saint Paul wrote: *For as with the human body which is a unity although it has many parts -- all the parts of the body, though many, still making up one single body -- so it is with Christ. We were baptized into one body in a single Spirit, Jews as well as Greeks, slaves as well as free men, and we were all given the same Spirit to drink* (1Cor 12,12-13). Because Christ identifies Himself with the Church (cf. Acts 9,4) so it is difficult to accept the ideas of some Christians who say that they accept God–Christ but reject the Church or to accept the opposite opinion they accept the Church but reject God–Christ. To put it simply and shortly we recall some opinions on the current state of various confessions

Catholic Church constitutes integrated eligible variety and a multitude in unity

Orthodox Church constitutes ecclesiastically integrated multitude

Anglican Communities constitute an integrated with lay-bonds multitude

Protestant Communities constitute a disintegrated multitude

Next to the so called traditional confessions one notices a very dynamic development of the Pentecostal current and of Christian communities – revealing some traits of sects. Christ in his priestly prayer interceded for the future Church: *I pray not only for these but also for those who through their teaching will come to believe in me. May they all be one, just as, Father, you are in me and I am in you, so that they also may be in us, so that the world may believe it was you who sent me* (John 17,20-21). Separated Christians, baptized and believing in the Triune God and in Jesus Christ, Son of God and the only Savior search for reconciliation by the means of the ecumenical movement. An important part of this ecumenical course is dialogue which implies love towards the partner of dialogue and humility towards truth which reveals itself and requires the change of our views and ideas (cf. *Ut Unum Sint* 36).

Unity in the World

We ask the question if the Church as a spiritually and institutionally integrated community of believers in Christ – may and should be the reconciliation force among the nations? Is it the role of the Church to make its spiritual contribution onto the work of reconciliation and what are the guidelines in this area? Are the spiritual or national bonds more important? In the time past the Churches very often made their contribution into defending the nations and people's homelands. This is one of the important problems concerning the role of the Church in the world. The situation is the more important as the Church is divided and bounded with the political power of various nations and in some cases the Church is brought under government's power. Very often some religions or confessions are identified with national identity *i.e.* Poles are Catholics, Russians are Orthodox, Germans are Protestants, and English are Anglicans. In such a background developed strong antagonisms (wars) where the enemy was perceived by their belonging into a nation or to a specific religious-confessional group. In this context one should not wonder at the question that I was asked in 1996 in Pskov (in Russia) by one of the journalists: *Is it possible to be a patriot in Russian Federation?* Christian universalism which is the vocation into the Kingdom of God – that is not from this world although in this world it has its beginning – inspires its followers to search for new ways of unity with very human being regardless of their social status, nationality, and race. The Kingdom of God is the kingdom of justice, peace and love. In this world ruled by sin and evil love is enriched by mercy which put a boundary to the evil and disarms it. Pastoral Constitution on the Church in the Modern World speaks about close of the Church with the

whole family of the nations: *The joys and the hopes, the griefs and the anxieties of the men of this age, especially those who are poor or in any way afflicted, these are the joys and hopes, the griefs and anxieties of the followers of Christ. Indeed, nothing genuinely human fails to raise an echo in their hearts. For theirs is a community composed of men. United in Christ, they are led by the Holy Spirit in their journey to the Kingdom of their Father and they have welcomed the news of salvation which is meant for every man. That is why this community realizes that it is truly linked with mankind and its history by the deepest of bonds* (Pastoral Constitution on the Church in the Modern World, 1)

It is worthwhile to notice the spiritual input of the Churches in Poland and neighboring countries in the work of reconciliation among nations that came about in the last century:

Polish Bishops Conference: *Orędzie biskupów polskich do ich niemieckich braci w Chrystusowym urzędzie pasterskim*, Rzym, 18 listopada 1965 r.

Calls to Reconciliation *Wspólny list Biskupów z Polski i Ukrainy wzywający do pojednania wiernych Kościoła greckokatolickiego i rzymskokatolickiego*, 19 czerwca 2005 r.

On February 2010 representative of Russian Orthodox Church and the Catholic Church in Poland began to discuss on the ecumenical dialogue of local Churches, on spiritual contribution of the Churches into the work of Russian and Polish nations' reconciliation and about giving common witness to the modern world.

Bp Tadeusz PIKUS

Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej : „Jezus z Nazaretu w kontekście teologicznym i religioznawczym”

Dnia 26 października 2011 roku na Grekokatolickim Wydziale Teologicznym (GTF) Uniwersytetu Preszowskiego (PU) w Preszowie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Jezus z Nazaretu w kontekście teologicznym i religioznawczym”. Organizatorem konferencji był ks. doc. Andrej Slodička, z Katedry Filozofii i Religioznawstwa GTF PU. Zagranicznymi współorganizatorami konferencji byli: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego (UŚ) w Katowicach, Katedra Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej z Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana i Wyszyńskiego (UKSW) w Warszawie. Ze strony słowackiej Konferencję współorganizowały: Podkomisja do spraw Nauki Wiary Konferencji Episkopatu Słowacji (KBS), Towarzystwo Świętych Cyryla i Metodego w Michałowcach oraz Centrum Doskonalenia Badań Socjohistorycznych i Kulturoznawczohistorycznych PU.

Grekokatolicki Wydział Teologiczny PU współpracuje z różnymi instytucjami naukowymi o podobnych zainteresowaniach i profilach badawczych, co na konferencji potwierdziła obecność ich przedstawicieli: dziekana Reformowanego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu J. Selyeho w Komarnie - doc. Molnára Jánosa; dziekana Wydziału Teologii Katolickiej Uniwersytetu Karola w Pradze - ThLic. Prokopa Broža; kierownika Katedry Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej UKSW w Warszawie - prof. Artura Andrzejuka i wielu innych naukowców z Polski, Czech i Słowacji.

W części wprowadzającej serdecznie powitał wszystkich uczestników ks. doc. Andrej Slodička, kierownik naukowy konferencji i zaprezentował dwa tomy materiałów konferencyjnych, przygotowanych z nadesłanych wcześniej tekstów uczestników. Pierwszy z tomów,

zatytułowany: *Jezus z Nazaretu – powiązania teologiczne i religioznawcze*, zawiera wystąpienia prelegentów słowackich; tom drugi, pt. *Osoba i dzieło Jezusa z Nazaretu w kontekście teologicznym i religioznawczym* zawiera referaty zagranicznych uczestników konferencji. W tej części głos zabrał prorektor PU, prof. Peter Kónya, który bardzo pozytywnie ocenił działalność naukową GTF PU. Uczestników konferencji powitał dziekan GTF, ks. prof. Peter Šturák, który wyraził nadzieję, że ta międzynarodowa konferencja przyczyni się do "pełniejszego odkrycia mglistej ikony Jezusa Chrystusa". Jako ostatni w części powitalnej zabrał głos wikariusz generalny Archidiecezji Preszowskiej ks. mgr Michal Onderko, który przywitał wszystkich obecnych w imieniu arcybiskupa metropolity preszowskiego Jána Babjaka SJ, Wielkiego Kanclerza GTF.

Konferencja naukowa odbyła się w ramach instytucjonalnego projektu Konferencji Episkopatu Słowacji (č. 1, w ramach międzynarodowego projektu Washington D. C. Corporation reg. č.: WDCC / USA - 07/10.10/01 pt. *The history of the Slovak religion studies in ecumenical and inter-religious context* w ramach instytucjonalnych projektu GTF reg. nr: 05/2011 pt: *Ježiš z Nazareta – teologické a religionistické súvislosti*.

Otwarcie konferencji uświetniło wykonanie pieśni bizantyjskich przez chór seminarzystów z Grekokatolickiego Seminarium Duchownego pw. błogosławionego biskupa Pawła P. Gojdiča w Preszowie.

Następnie rozpoczęła się część merytoryczna konferencji, w której wygłoszono następujące referaty:

Bp dr Marián Chovanec: Jezus Chrystus – Pan czasów (*Jesus Christ – Lord of the Ages*);
prof. Jana Moricová: Przemienienie Pańskie w Kościele łacińskim (*The Transfiguration of the Lord in the Latin Church*);

prof. Anton Adam, Teologiczne podstawy kultu miłosierdzia Bożego (*Theological Backgrounds of the Cult of Christ's Mercy*);

doc. Molnár János: Przedstawienie i interpretacja Jezusa w islamie;

lic. Prokop Brož: Christologický základ pojetí církve v díle H. U. von Balthasara/*The Christological rooting of the Concept of the Church in the work of H.U. von Balthasar*;

prof. Artur Andrzejuk: Chrystocentryczny charakter Eucharystii w teologii św. Tomasza z Akwinu (*Christocentric character of Eucharist in Thomas Aquinas's theology*);

prof. Wiesław Wójcik: Chrystus jako zasada jedności a współczesne dyskusje nad jednością człowieka (*Christ as the Principle of Unity and the Contemporary Discussions about the Unity of Man*);

doc. Róbert Sarka, Problematika kozmického Krista v kontexte medzináboženského dialógu a alternatívnej religiozity (*Problems of the Cosmic Christ in Context of Inter-religious Dialogue and Alternative Religiosity*);

prof. ThDr. Bándy Juraj: Mesjańskie tytuły w Pasji w Ewangelii według św. Mateusza (*Messianic Titles in the Passion in the Gospel according to Matthew*);

mgr. Attila Lévai, PhD.: Jezus Chrystus w tradycji ludowej (*Jesus Christ in our folk tradition*);

dr Marek Rembierz: Chrystus jako Logos – chrystologiczna interpretacja Logosu w myśli chrześcijańskiej (*Christ as Logos – Christological Interpretation of the Logos in Christian Thoughts*);

dr Aleksy Kowalski: Nauka o Boskim Logosie w refleksji chrystologicznej Ojców Kościoła (*The Teaching of the Divine Logos in Christological Reflection of the Church Fathers*);

dr Stanisław Ciupka: Chrystus – Pan Kosmosu (Wszechświatowe wymiary Chrystusa) [*Christ – The Lord of the Universe (The Universal Dimension of Christ)*];

Kaiser Bernhard, dr. habil., D.Th.: Das einmalige und stellvertretende Opfer Jesu Christi (*The oncefor-all and vicarious sacrifice of Jesus Christ*);

dr Izabella Andrzejuk: Wolność Jezusa Chrystusa w kontekście jedności Jego Osoby w *Summa Theologiae* św. Tomasza z Akwinu (*The freedom of the Jesus Christ in the context of the unity of His Person in the Summa Theologiae of St. Thomas Aquinas*);

doc. ThLic. mgr. Karel Sládek, Th.D.: Boskie człowieczeństwo w koncepcji Władimira Sołowiowa (*Divine Humanity in the concept of Vladimir Solovoyov*);

prof. ThDr. Vojtech, Boháč, PhD.: Chrystocentryzm w Bizantyjskim sprawowaniu Eucharystii (*Christocentrism in the Byzantine Eucharistic Celebration*);

dr Michał Zembrzusi: *Generatio in divinis* – teologiczno-filozoficzna problematyka Słowa (*Generatio in Divinis – theological and philosophical issues of the Word*);

dr Magdalena Płotka: Różnice między boską i ludzką naturą Chrystusa w tradycjach łacińskiej i greckiej (*The differences between Divine and human nature of Christ in Latin and Greek tradition*);

mgr Anna Kazimierczak-Kucharska: Problem zstąpienia Chrystusa do piekieł w ujęciu św. Tomasza z Akwinu (*St. Thomas Aquinas's Concept of Christ's Descent into Hell*);

mgr. Mária Poliaková, PhD.: Judaistyczny pogląd na Jezusa Chrystusa (*Judaism's View of Jesus Christ*);

ks. dr Adam Filipowicz: Chrystus – Drugi Adam na podstawie *Demonstratio praedicationis apostolicae* Ireneusza z Lyonu (*Christ - The Second Adam on the basis of Demonstratio praedicationis apostolicae by Irenaeus of Lyon*);

doc. ThDr. PaedDr. Andrej Slodička, PhD.: Jezus Chrystus - Boży Wysłannik, który wykonuje i wypełnia Objawienie (*Jesus Christ – the Divine Legate, Who Performs and Fulfills the Revelation*);

mgr Maria Misik: Chrystus cierpiący a ludzkie cierpienie, choroba i śmierć (*Suffering Christ and human suffering, disease and death*);

dr Mirosław Murat: Współczesne chrześcijaństwo w poszukiwaniu Chrystusa wiary (*Modern christianity in research of Christ's belief*);

ks. dr Piotr Rossa: Jezus Chrystus - Świadek Ojca (*Jesus Christ – the Witness of the Father*);

ThDr. Štefan Paločko, PhD.: Znaczenie Chrystologicznych Dogmatów uchwalonych na Trzecim Soborze w Konstantynopolu dla życia chrześcijan (*The Importance of the Third Council of Constantinople's Christological Dogma for the Practical Christian Life*);

dr Mieczysław Dudek: Ideał wychowania w wybranych koncepcjach pedagogicznych. Czy jest miejsce dla Chrystusa? (*Ideal of bringing up in chosen pedagogical concepts. Is there a space for the Christ?*);

ThLic. Jozef Matejovský: Tituly a atribúty Ježiša Krista v menlivých častiach nedelnej (voskresnej) večierne/*The Titles and Attributes of Jesus Christ in the Propers for Sunday (Resurrection) Vespers*;

ThDr. PaedDr. Monika Slodičková, PhD.: Chrystologiczny kontekst Świąt Pańskich w Bizantyjskim roku liturgicznym (*Christological context of the Lord's feasts in the Byzantine liturgical year*);

ks. dr Stanisław Cader: Chrystologia według Teilharda de Chardin (*Christology by Teilhard de Chardin*);

mgr Dorota Zapisek: Różnice pomiędzy filozoficznym i teologicznym rozumieniem człowieka jako osoby (*Differences between philosophical and theological comprehension of a human being as a person*);

ThDr. Marcel Mojzeš, PhD.: Dogmaty o dwóch wolach i dwojakim działaniu w Chrystusie i ich znaczenie dla duchowego życia chrześcijan (*Dogma of Two Wills and Two Operations in Christ and Its Significance for the Christian Spiritual Life*);

* * *

Konferencja w Preszowie miała charakter teologiczny i religioznawczy, poszczególne tematy przedstawiane były z punktu widzenia ekumenizmu i dialogu międzyreligijnego. Aktualność podjętej problematyki potwierdziło dodatkowo następnego dnia (27 X 2011) w Asyżu, spotkanie papieża Benedykta XVI z przywódcami Kościołów chrześcijańskich, religii niechrześcijańskich, z ludźmi szukającymi prawdy i ateistami. W kontekście tego spotkania uczestnicy konferencji uznali znaczenie dialogu międzyreligijnego, który powinien przyczynić się do budowania pokoju między ludźmi i narodami.

Trafnie o charakterze i znaczeniu konferencji wypowiada się jej główny organizator i przewodniczący komitetu naukowego konferencji ks. doc. Andrej Slodička: "W związku z chrystologiczną konferencją należy zdać sobie sprawę, że Jezus z Nazaretu otrzymał miano 'Chrystus' od swoich naśladowców, dlatego teologiczny traktat o osobie i dziele Jezusa Chrystusa nazywamy 'chrystologią'. Dla chrześcijan chrystologia ma kluczowe znaczenie. Chrystus nie jest tylko przedmiotem chrystologii, ale – w perspektywie teologicznej – On jest jej podmiotem. Chrystus jest początkiem i centrum wiary chrześcijańskiej"¹.

Monika Slodičková,
Greckokatolicki Wydział Teologiczny,
Uniwersytet Preszowski w Preszowie

Dorota Zapisek
Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

¹ Za: M. CHOVANEC, *Kristológia*, t. I, Nitra 2009, 5.